

Udgave 26. februar 2015

1.0 Indledning

Børne- og familiepolitikken 2015 - 2018 er Ringkøbing-Skjern Kommunes politik for 0-18 årsområdet. Børne- og familiepolitikken indeholder delpolitikker for 0-6 års området, skoleområdet og børne- og familieområdet.

Børne- og familiepolitikken henvender sig til børn, unge, forældre og alle de medarbejdere og ledere, som arbejder med almene eller specialtilbud til børn og unge i kommunale tilbud eller i tilbud, som har driftsoverenskomst med Ringkøbing-Skjern Kommune.

Politikken er udarbejdet af Ringkøbing-Skjern Kommunes Børne- og Familieudvalg og godkendt i Byrådet efter en proces, hvor repræsentanter for forældre til børn i dagtilbud og skoler samt medarbejderrepræsentanter har været inddraget. I november 2014 har der således været afholdt dialogmøder med Folkeskolernes Samråd, Dialogforum for dagtilbud og FagMED¹ for Børn og Familie og FagMED for Dagtilbud og Undervisning. Et udkast har derefter været udsendt i høring hos alle forældrebestyrelser og skolebestyrelser og efterfølgende drøftet på et møde i januar 2015 med blandt andre forretningsudvalgene for Folkeskolernes Samråd, Dialogforum for dagtilbud, medarbejderrepræsentanter og Børne- og Familieudvalget.

Inden den endelige vedtagelse i Børne- og Familieudvalget og Byrådet har der været en formel høringsrunde. Undervejs i processen er politikken blevet udviklet og justeret ad flere omgange med inddragelse af repræsentanter for forældre, ledere og medarbejdere. Børne- og familiepolitikken er med andre ord resultatet af et fælles udviklingsarbejde på børne- og familieområdet.

Ringkøbing-Skjern Kommune er en kommune med unikke muligheder og forudsætninger, således som det kommer til udtryk i kommunens vision *Naturens Rige* om sammenhold, innovation, aktivt medborgerskab og naturen som skatkammer. *Naturens Rige* har i høj grad inspireret arbejdet med Børne- og familiepolitikken.

Børne- og Familieudvalget har også med Børne- og familiepolitikken 2015 – 2018 ønsket at formulere en fælles tilgang til udvikling af kommunens tilbud på børne- og familieområdet, der så vidt muligt tager afsæt i den viden og de erfaringer om indsatser og effekter, som er til rådighed i dag.

Børne- og Familieudvalget er herudover optaget af, at tilbuddene til børn og unge lever op til de målsætninger, som Folketinget har fastsat i lovgivningen – herunder ikke mindst de målsætninger, som indgår i Folkeskoleloven, Dagtilbudsloven og Lov om Social Service.

2.0 Børne- og familiepolitikens opbygning:

Børne- og familiepolitikken er opdelt i 7 udvalgte temaer og i 3 delpolitikker. Temaerne, som ikke er anført prioriteret rækkefølge, er beskrevet i afsnit 3 og delpolitikkerne i afsnit 4, 5 og 6.

---

¹ Fag MED er et samarbejds- og sikkerhedsudvalg for medarbejder- og ledelsesrepræsentanter

3.0 Børne- og familiepolitikens temaer

Børne- og familiepolitikken indeholder følgende temaer:

- *Fælles børne- og ungesyn*
- Faglighed
- Overgange og helhed
- Aktive medborgere
- Fællesskaber og trivsel
- Forebyggelse og sundhedsfremme
- *Naturens Rige* tænkes ind i kerneopgaverne

3.1 Fælles børne- og ungesyn

Fælles børne- og ungesyn har siden kommunalreformen været det værdimæssige fundament for det daglige pædagogiske arbejde i Børn og Familie og i Dagtilbud og Undervisning. Det er det stadig, og derfor er *Fælles børne- og ungesyn* medtaget som en del af politikken. Børne- og Familieudvalget ønsker at revitalisere *Fælles børne- og ungesyn* med fokus på at skabe helhed og sammenhæng i børnenes opvækst og udvikling fra 0-18 år.

I dagtilbud og skoler og i børne- og familieafdelingen arbejdes ud fra et fælles syn på børn og læring for at skabe den røde tråd.

Hovedindholdet af *Fælles børne- og ungesyn* kan tematiseres omkring følgende indsatsområder.

- Udviklingen af stimulerende og støttende læringsmiljøer.
- Dialogen med forældrene.
- Tidlig forebyggende og sundhedsfremmende indsats.
- Børn og unge skal mødes af tydelige, autentiske og anerkendende voksne.
- Samarbejde i lokalområderne for at sikre gode overgange.
- Voksne, som har med børn og unge at gøre, skal have et fælles sprog.
- Anerkendelse af det enkelte barn som et bærende element i det pædagogiske grundlag.

Forældrene er de vigtigste personer i børnenes liv. Et samarbejde med forældrene, som bygger på tillid og respekt, er derfor af afgørende betydning. Det fælles syn på barnet hviler på et anerkendende grundlag med en ressourceorienteret pædagogisk tilgang. Der tages afsæt i at se muligheder, og der fokuseres på det, der virker og ønskes opnået. Det er en grundlæggende antagelse at:

- Børn gør det rigtige, hvis de kan.
- Børn gør det bedste, de kan i de givne omstændigheder og ud fra egne ressourcer.
- Børn vil gerne tages alvorligt, ses, høres og forstås.
- Børn ønsker at være en del af fællesskaber.
- Børn ønsker mening med deres liv.

Læring betragtes som en proces, hvor der aktivt skabes viden i et gensidigt forhold mellem barnet og omverdenen. Læring finder sted i formelle og uformelle læringsprocesser, gennem leg, undervisning og andre pædagogisk tilrettelagte aktiviteter og situationer.

Børn forstås på baggrund af deres samspil med andre mennesker. En hændelse opfattes altid i relation til andre begivenheder og andre involverede med gensidig påvirkning af

hinanden. Derfor bliver relationer og udviklingsstøttende samspil mellem børn og mellem børn og voksne udgangspunktet for alt pædagogiske arbejde.

3.2 Faglighed

På landsplan er der stor interesse for effekten af tilbuddene til børn og unge - uanset om der er tale om socialrådgivernes indsats for at forebygge sociale problemer, udvikling af børns sociale og personlige kompetencer i dagtilbud eller læring i skolerne.

Børne- og Familieudvalget ønsker at sætte særligt fokus på udviklingen af fagligheden på børne- og familieområdet. Det gælder for faglighed i 2 betydninger:

1. Den udvikling og læring, børn og unge opnår i kontakten med kommunens dagtilbud, skoler og rådgivningstilbud mv.
2. De professionelles kompetencer og kvaliteten af kommunens tilbud.

Børne- og Familieudvalget ønsker på den ene side, at børn og unge lærer og udvikler sig bedst muligt inden for de givne rammer. Det gælder både de børn og unge, som i forvejen klarer sig godt, og de børn og unge, som af forskellige grunde ikke trives og udvikler sig så godt, som man kunne ønske. Som følge heraf er det meget vigtigt at kunne følge og dokumentere de resultater, der opnås.

På den anden side er der fokus på, at alle dagtilbud, skoler og børne- og familietilbud hele tiden udvikler sig og anvender den nyeste relevante viden. Børne- og Familieudvalget ønsker, at tilbuddene til børn og unge udgør en helhed med udgangspunkt i det fælles børne- og ungesyn.

Det er vigtigt, at dagtilbud og skoler indgår i netværk eller andre fora, hvor man deler grundlæggende pædagogisk viden med hinanden. Det er ligeledes vigtigt at udvikle fælles sprog og en fælles tilgang til løsning af kerneopgaverne, som indebærer anvendelse af anerkendte pædagogiske metoder, der vil blive nærmere præciseret i dialog med alle interessenter, og som bygger på den bedste tilgængelige viden og på dokumenterede positive erfaringer.

Som udgangspunkt skal helheden i dagtilbud og skoler med fælles ledelse afspejle sig i et ensartet metodevalg.

I Ringkøbing-Skjern Kommune må dagtilbud og skoler gerne have forskellige profiler. Det vil sige, man gerne må have særlige interesser og aktiviteter i tilknytning til f.eks. naturen, idræt, ude-liv eller lignende.

3.3 Overgange og helhed

I løbet af deres opvækst oplever børn og unge forskellige overgange – fra hjemmet til dagpleje, fra ét dagtilbud uanset type til et andet, fra dagtilbud til skole og fra skole til ungdomsuddannelse. Overgangen er en spændende fase i barnets og familiens liv og forløber for det meste uden problemer. Det sker imidlertid, at der tabes viden om barnet, og at overgangen ikke opleves trygt af barnet og dets forældre. Det kan være en udfordring at sikre en god overgang fra ét tilbud til et andet, da det som regel kræver et samarbejde mellem flere forskellige enheder og faggrupper.

Børne- og Familieudvalget ønsker, at kommunens dagtilbud, skoler og afdelinger samarbejder med hinanden og forældrene om overgangene, og at der udarbejdes fælles standarder for indsatsen.

Vigtige informationer om barnet må ikke tabes i forbindelse med overgangen. Alle børn, der skal starte i et nyt dagtilbud eller i skole, skal forbinde overgangen med tryghed, forudsigelighed og anerkendelse.

Børne- og Familieudvalget ønsker desuden, at der sættes mere fokus på sammenhængen mellem skolen og skolefritidsordningen, og på at der i lokalområderne skabes helhed i tilbuddene til børnene.

På børne- og familieområdet er de professionelle specialister inden for hver deres fag og ansat i forskellige afdelinger. Organiseringen er med andre ord kompleks, og Børne- og Familieudvalget ønsker derfor, at der skal gøres en indsats for at oplyse forældre og de nære voksne bedre om adgangen til rådgivning mv.

I Ringkøbing-Skjern Kommune er der også private dagtilbud og skoler. Børne- og familiepolitikken gælder ikke for disse, men de kommunale medarbejdere og ledere forventes at samarbejde med alle, der arbejder med børn og unge med henblik på at sikre gode overgange.

3.4 Aktive medborgere

Temaet *Aktive medborgere* omfatter både fokus på samarbejdet med forældrene og de nære voksne og på frivillighed i mere bred forstand.

Forældrene er de vigtigste personer i barnets liv, og ansvaret for det enkelte barn er forældrenes. Forskningen viser, at forældrenes interesse og støtte i hjemmet har den største betydning for børnenes læring og barnets generelle trivsel og udvikling. Forældrene og de nære voksne udgør en afgørende ressource ikke kun i forhold til det enkelte barn men også som støtte for de professionelle der, hvor børnene færdes. Det er således vigtigt, at forældrene tager et medansvar, hvor barnet indgår i et fællesskab. Det forudsætter igen, at forældrene tages alvorligt og mødes med anerkendelse. De professionelle skal kunne rumme, at forældrene er forskellige.

Idéen om det aktive medborgerskab er en vigtig del af visionen om *Naturens Rige*. Det handler grundlæggende om, at borgerne tager medansvar og yder en indsats for fællesskabet, fordi det giver den enkelte indhold i tilværelsen og styrker fællesskabet i kommunen.

De frivillige skal ikke erstatte de professionelle. Børne- og Familieudvalget ønsker imidlertid at styrke det aktive medborgerskab ved aktivt at engagere og påskønne frivillig indsats som supplement til den indsats, der ydes af de ansatte.

3.5 Fællesskaber og trivsel

At være – eller ikke være en del af et fællesskab har den største betydning for børns læring, trivsel og udvikling og for oplevelse af succes eller nederlag. I Ringkøbing-Skjern Kommune har vi høje ambitioner på alle børns vegne, når det gælder trivsel og læring. En styrkelse af fællesskabet sker ikke på bekostning af individet. Tværtimod er stærke fællesskaber en forudsætning for, at individerne kan trives og udfolde sig. Fællesskabet i dagtilbuddet, skolen eller fritidslivet er rammen for både læring og det social liv.

Inklusion handler derfor ikke primært om, at det enkelte barn skal støttes i at være en del af fællesskabet – men om at fællesskabet skal udvikles, så ethvert barn inddrages med grundlæggende respekt for dets ressourcer og særegenhed. Vi ser børnenes forskellighed som en styrke.

Børne- og Familieudvalget ønsker, at alle, der har med børns og unges liv at gøre, både forældre og professionelle, tager et medansvar for at udvikle og styrke de fællesskaber, som har så stor betydning for trivsel og udvikling. Vi forventer, at alle dagtilbud og skoler har en handleplan for arbejdet med børnenes trivsel.

Det er vigtigt at beherske dansk, hvis man skal være en del af fællesskabet. Dagtilbud, skoler og børne- og familieafdelingen skal derfor have særlig fokus på børn med dansk som 2. sprog og deres forældre.

Børne- og Familieudvalget er opmærksom på, at det fysiske miljø har også stor betydning for både børnenes og de ansattes trivsel.

3.6 Forebyggelse og sundhedsfremme

Børn og unge skal have hjælp på det rigtige tidspunkt. Jo tidligere der kan sættes ind mod mistrivsel, marginalisering og sygdom desto bedre. En tidlig indsats kan få afgørende betydning for børn og unge i udsatte positioner. Tidlig indsats kan desuden spare mange ressourcer for samfundet. Venter man med at gribe ind, vil der ofte være brug for mere indgribende og dermed dyrere foranstaltninger.

I praksis er det imidlertid en stor udfordring at finde ud af, hvor og hvordan der skal sættes ind med forebyggende foranstaltninger. Den forebyggende indsats kan rette sig mod specifikke problemer så som overvægt hos børn, dårlig tandhygiejne osv. Der er også tale om forebyggelse, når der mere bredt arbejdes med styrkelse af forældrekompetencer, styrkelse af relationer og inkluderende fællesskaber mv. De bedste resultater opnås i et tillidsfuldt samarbejde med forældrene.

Børne- og Familieudvalget ønsker, at den forebyggende og sundhedsfremmende indsats skal styrkes over alt, hvor det giver mening. Ringkøbing-Skjern Kommune skal arbejde systematisk med forebyggelse og prioritere de indsatser, hvor man kan forvente de bedste resultater for alle børn.

3.7 Naturens Rige tænkes ind i kerneopgaverne

Byrådets vision, *Naturens Rige*, tager udgangspunkt i Ringkøbing-Skjern Kommunes særlige styrkepositioner og indeholder idéer og værdier, som også har stor vægt på Børne- og Familieudvalgets område.

Det gælder ikke mindst visionen om en kommune, hvor

- der er fællesskaber,
- man arbejder sammen på tværs for at finde de bedste løsninger,
- innovation er i højsædet, og
- naturen er en kilde til oplevelser og læring.

Børne- og Familieudvalget ønsker, at disse idéer og værdier kommer til udtryk i hverdagen i arbejdet med børn og unge i Ringkøbing-Skjern Kommune.

4.0 Børne- og Familieudvalgets delpolitik for 0 – 6 års området

Børne- og Familieudvalget ser leg og læring som hinandens forudsætninger for et godt og udviklende børneliv. Vi ved, at udviklingsstøttende og stimulerende relationer og dialog mellem børnene og det pædagogiske personale er afgørende for det enkelte barns sociale, følelsesmæssige og kognitive udvikling. Det er det pædagogiske personales ansvar, at der skabes meningsfulde aktiviteter for at sikre hvert barns udvikling ud fra dets forudsætninger. Et vedvarende fokus på personalets uddannelse og kvalifikationer samt arbejdet med læreplaner er derfor fundamentet i arbejdet med børnene.

Vi forventer, at forældrebestyrelsen i særdeleshed og forældrene i almindelighed involveres og støtter dagtilbuddets mål og arbejde.

Det gode børneliv indebærer at være en del af fællesskabet, hvor trygge rammer skaber trivsel for alle i fællesskabet. Det er et ansvar, som alle voksne omkring børnene skal bære. Herunder skaber den gode relation mellem barnets forældre og dagtilbuddets medarbejdere grobund for barnets videre udvikling.

Det er Børne- og Familieudvalgets klare mål at sikre den røde tråd for barnet og forældrene fra dagplejen over dagtilbud og videre til skolen. Det sker bedst, hvis der er en tryk og forudsigelig ramme omkring overgangene.

Vi bor i *Naturens Rige*, og derfor er det naturligt, at naturen danner ramme og inddrages som ressource i dagligdagen. Børne- og Familieudvalget ønsker derfor, at børnene som en del af deres dagtilbud har mulighed for at opholde sig i naturen. Naturen er en kilde til læring, og det er vigtigt, at børnene lærer at behandle naturen med respekt.

For at sikre en implementering af Børne- og Familieudvalgets politik omfattes alle dagtilbud af disse målsætninger:

4.1 Faglighed

- Alle børn skal møde passende udfordringer og have mulighed for at lære og udvikle sig så meget, de kan. Alle børn har krav på et dagtilbud af høj kvalitet men skal behandles forskelligt for at give dem lige muligheder. Udvikling af faglighed og kvalitet i 0-6 års området hænger sammen med en reflekteret og tilrettelagt pædagogisk praksis med fokus på læring og inklusion. Det pædagogiske personale er ansvarlig for kvaliteten af relationerne med børnene, og udvikling af personalets relationskompetencer udgør en betydelig del af fagligheden, hvor børnene mødes med en relations- og ressourceorienteret tilgang.
- For at støtte udviklingen af kvalitet og faglighed skal der arbejdes systematisk med videndeling og med fælles tilgange til udvikling af læringsmiljøerne med udgangspunkt i den nyeste forskningsbaserede viden. Som støtte for den fælles kvalitetsudvikling udarbejdes hvert andet år en kvalitetsrapport med mål for de enkelte dagtilbud.
- *Fælles børne- og ungesyn* er den overordnede kommunale ramme for pædagogisk praksis. Pædagogisk praksis skal knyttes til et målrettet, systematisk arbejde med de pædagogiske læreplaner. Der skal arbejdes med synlige læringsmål, aktiviteter og evaluering i forhold til det enkelte barn, børnegruppen og det pædagogiske personale. Arbejdet med de pædagogiske læreplaner skal udvikles, således at formulering af mål og evaluering af praksis i højere grad end i dag bliver fundamentet for videndeling.

- Det er afgørende for kompetenceudvikling og faglighed hos det pædagogiske personale, at der er et professionelt og tydeligt lederskab, som omsætter de overordnede kommunale politikker og den overordnede pædagogiske ramme til pædagogisk praksis. Den faglige ledelse i dagtilbuddene skal derfor styrkes ved at formulere klare mål for ledelsen og ved at opprioritere efter- og videreuddannelse for lederne.

4.2 Overgange og helhed

- Alle dagtilbud skal i samarbejde med forældrene bestræbe sig på at børnenes start i dagpleje eller vuggestue bliver så tryk som muligt.
- Alle dagtilbud har pligt til at samarbejde med skolerne om at sikre så god en overgang som muligt for de børn, som skal starte i skole. I dagtilbud arbejdes målrettet og systematisk med de gode overgange. Dagtilbud og Undervisning udarbejder fælles standarder for indsatsen.
- Børn og forældre skal opleve helhed, sammenhæng og tryghed i de pædagogiske indsatser ved overgange fra dagpleje/vuggestue til børnehave og fra børnehave til skole.
- I de kommende år skal der i særlig grad sættes fokus på før-skolearbejdet i børnehaverne.
- I et formaliseret samarbejde mellem skole og dagtilbud udarbejdes retningslinjer/ forventningsafstemmes i forhold til førskolearbejdet i dagtilbuddet, så børnene bliver skoleparate og skolerne børneparate. Det tilstræbes, at arbejde med de pædagogiske læreplaner kan være medvirkende til at skabe helhed i 0-6 års området.

4.3 Aktive medborgere

- Der arbejdes målrettet med forældresamarbejde, hvor forældrene mødes åbent som ligeværdige samarbejdspartnere i samarbejdet omkring det enkelte barn.
- Det gode samarbejde med forældrene skal styrkes.
- Interessen for at deltage i forældrebestyrelsen skal styrkes. Der skal gøres en indsats for at få flere forældre til at stille op til valg til forældrebestyrelsen.
- Alle dagtilbud skal åbne sig mod lokalsamfundet og beskrive, hvilke aktiviteter, forældrene og andre kan deltage i som frivillige.

4.4 Fællesskaber og trivsel

- Der er fortsat fokus på at udvikle og vedligeholde inkluderende fællesskaber i dagtilbud.
- Alle børn skal være en del af et fællesskab, og det pædagogiske arbejde med inkluderende fællesskaber er en fælles opgave for hele dagtilbuddet og ledelsens ansvar.
- Forældrene inddrages i arbejdet med inkluderende fællesskaber, hvor fællesskabers betydning for barnet drøftes med forældrene, og hvor forældrenes opbakning ses som betydningsfuld i forhold til børnenes muligheder for at deltage i fællesskaber.

- Alle børn har behov for tilhørsforhold, succeser, anerkendelse og venskaber, og pædagogikken afspejler den konkrete børnegruppe, således at alle børn får muligheder for at være en del af både voksenstyrede- og ikke voksenstyrede fællesskaber i det enkelte dagtilbud.
- Alle dagtilbud forventes at have en handleplan for børnenes trivsel. Dagtilbud og Undervisning udarbejder fælles standarder for indsatsen.

4.5 Forebyggelse

- Dagtilbud spiller en vigtig rolle i den forebyggende indsats. Dagtilbuddene har pligt til at være opmærksom på børn, som befinder sig i udsatte positioner, og der rettes eventuelt henvendelse til Børn og Familie.
- Alle dagtilbud skal være særligt opmærksomme på børn, som har dansk som 2. sprog, og tilbyde en særlig indsats, som bygger på anerkendelse af børnenes kulturelle baggrund. Der tillægges sprogstimulerende aktiviteter, hvis børnene har brug for hjælp til at udvikle deres sproglige færdigheder. Dagtilbud skal bidrage til, at børn med dansk som 2. sprog, kan indgå i fællesskabet med de andre børn og kan starte i skolen med de nødvendige forudsætninger.

4.6 Innovation

- Aktiviteterne i dagtilbud skal bygge på barnets naturlige trang til at opleve, udforske, eksperimentere og udtrykke sig. Dagtilbud skal derfor arbejde bevidst med at udvikle rum, hvor børnene gennem leg og læring kan udtrykke sig kreativt.

4.7 Naturens Rige

- Det pædagogiske læreplanstema: *natur og naturfænomener* understøtter og dokumenterer det pædagogiske arbejde i 0-6 års området som en del af *Naturens Rige* og understøtter den kommunale vision om, at "VI VIL benytte og beskytte naturen som vores skatkammer".

5.0 Børne- og Familieudvalgets delpolitik for skoleområdet

Børne- og Familieudvalget ser folkeskolereformen som en enestående mulighed for at skabe endnu bedre folkeskoler i Ringkøbing-Skjern Kommune. Folkeskolereformen har tre overordnede mål:

- Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan.
- Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater.
- Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis.

Det er gode og ambitiøse mål, der ikke indfris alene af blot en længere skoledag. Det kræver en betydelig indsats af alle i og omkring folkeskolen. Lærerne skal have fokus på børnenes individuelle læring, progression og trivsel i fællesskabet. Lederne skal tage ansvaret for at målene indfris, og udvise sikkert fagligt lederskab til gavn for lærerne og

eleverne. Vi forventer, at skolebestyrelsen i særdeleshed og forældrene i almindelighed involveres og støtter skolens mål og arbejde. I hjemmet skal forældrene således tage deres del af ansvaret for deres børns læring i samarbejde med folkeskolen. Politisk vil vi støtte op og værne om folkeskolen og stille rammerne til rådighed.

I Ringkøbing-Skjern Kommune er vi gode til at sikre, at de unge mennesker efter folkeskolen kommer videre i en ungdomsuddannelse. Det skal vi holde fast i igennem et fastholdt fokus på overgangen fra folkeskolen ind i voksenlivet for hvert eneste ungt menneske.

For at sikre en implementering af Børne- og Familieudvalgets politik omfattes alle folkeskoler af disse målsætninger:

5.1 Faglighed

- Børne- og Familieudvalget forventer, at skolerne i Ringkøbing-Skjern Kommune når målene med folkeskolereformen, herunder at
  - mindst 80% af eleverne skal være gode til at læse og regne i de nationale test
  - andelen af de allerdygtigste elever i dansk og matematik skal stige år for år
  - andelen af elever med dårlige resultater i de nationale test for læsning og matematik skal reduceres år for år
  - elevernes trivsel skal øges
- Børne- og Familieudvalget følger udviklingen og holder skolernes ledelse ansvarlig for, at målene nås. På baggrund af kvalitetsrapporterne holdes dialogmøder mindst hvert andet år om målene og resultaterne med ledelsen for Dagtilbud og Undervisning.
- Børne- og Familieudvalget ønsker, at der udarbejdes en fælles strategi for, hvorledes skolerne kan indfri folkeskolereformens mål om en mere varieret skoledag, hvor der arbejdes fokuseret med læringsmålstyring og med elevernes læring.
- Skolelederne har ansvaret for udviklingen af skolens og SFOéns pædagogik og forventes at deltage i systematiske processer med henblik på udvikling af "best practice".

5.2 Overgange og helhed

- Alle skoler og skolefritidsordninger har pligt til at samarbejde med børnehaverne om at sikre så god en overgang som muligt for de børn, som skal starte i skole. Der skal også samarbejdes, når børn skifter fra en skole til en anden – f.eks. når børn starter i 7. klasse på en ny skole. I skolerne arbejdes målrettet og systematisk med de gode overgange. Dagtilbud og Undervisning udarbejder fælles standarder for indsatsen.
- Børn og forældre skal opleve helhed, sammenhæng og tryghed i de pædagogiske indsatser ved overgange fra dagtilbud til skole.
- I et formaliseret samarbejde mellem skole, SFO og dagtilbud udarbejdes retningslinjer/ forventningsafstemmes i forhold til førskolearbejdet i dagtilbuddet, så børnene bliver skoleparate og skolerne børneparate.

- Skolerne og Ungdommens Uddannelsesvejledning har pligt til at samarbejde med ungdomsuddannelserne for at sikre, at så mange unge som muligt kommer i gang med en relevant ungdomsuddannelse. Dagtilbud og Undervisning udarbejder også her fælles standarder for samarbejdet med ungdomsuddannelserne.

5.3 Aktive medborgere

- Det gode samarbejde med forældrene skal styrkes.
- Alle skoler forventes at åbne sig over for lokalsamfundet og indlede samarbejde med erhvervs- og foreningslivet og andre relevante samarbejdspartnere.
- Interessen for at deltage i skolebestyrelsen skal styrkes.
- Alle skoler skal beskrive hvilke aktiviteter, forældrene og andre kan deltage i som frivillige.
- Dagtilbud og Undervisning har ansvar for at formalisere den frivillige indsats, således at frivillige får mere information og lettere kommer i kontakt med dagtilbud og skoler.

5.4 Fællesskaber og trivsel

- Der er fortsat fokus på at udvikle og vedligeholde inkluderende fællesskaber i skolerne.
- Alle børn skal være en del af et fællesskab, og det pædagogiske arbejde med inkluderende fællesskaber er en fælles opgave for alle skolens medarbejdere og ledelsens ansvar.
- Forældrene inddrages i arbejdet med inkluderende fællesskaber, hvor fællesskabers betydning for barnet drøftes med forældrene, og hvor forældrenes opbakning ses som afgørende i forhold til børnenes muligheder for at deltage i fællesskaber.
- Alle skoler forventes at have en handleplan for børnenes trivsel. Dagtilbud og Undervisning udarbejder fælles standarder for indsatsen.

5.5 Forebyggelse og sundhedsfremme

- Skolerne spiller en vigtig rolle i den forebyggende indsats. Skolerne har pligt til at være opmærksom på børn, som befinder sig i udsatte positioner, og såfremt der er kendskab til mistrivsel, skal der rettes henvendelse til Børn og Familie.
- Børn med dansk som 2. sprog tilbydes en særlige indsats med henblik på at udvikle deres kendskab til dansk. Indsatsen skal medvirke til mindske forskellene fagligt og socialt mellem børn af indvandrere og etnisk danske børn.
- Der skal være særlig opmærksomhed på at udvikle samarbejde med flygtninge og indvandrere, som ikke behersker det danske sprog.
- Anbragte unge er i en særlig risiko for at opnå dårlige skolekarakterer. Som følge heraf skal der ydes en fokuseret indsats på dette område.

5.6 Innovation

- Børne- og Familieudvalget ønsker, at skolerne uddanner alle unge til kreativitet, innovation og iværksætteri. Målet for indsatsen er, at eleverne tilegner sig viden

og arbejder med innovation, entreprenørskab og kreativitet, der gør dem i stand til og giver dem forståelse for at omsætte viden til produkter af værdi for andre.

5.7 Naturens Rige

- I Ringkøbing-Skjern Kommune er der rige muligheder for at inddrage naturen og naturfænomener i skolernes undervisning og på den måde skabe anderledes læringsrum, som bidrager positivt til elevernes læring, sundhed og trivsel.
- Børne- og Familieudvalget lægger stor vægt på, at eleverne opnår forståelse for og glæde ved naturen og naturens betydning for livsvilkår og kultur i Vestjylland.

6.0 Børne- og Familieudvalgets delpolitik for børne- og familieområdet

Børne- og Familieudvalget er af den holdning, at relationen mellem barnet og de nære voksne har afgørende betydning for barnets trivsel og udvikling. Det er derfor de nære voksnes ansvar at understøtte og udfordre alle børn og unge, således, at de trives og kan udfolde deres personlige potentialer gennem læring, aktiviteter og fællesskaber.

Børne- og Familieudvalget har en grundlæggende tillid til forældrene som de vigtigste personer i børn og unges opvækst. Det er derfor et afgørende princip, at vi i Ringkøbing-Skjern Kommune understøtter og opmuntrer forældreansvaret, uanset om vi er fagpersoner, familie, de nære voksne, frivillige eller politikere.

Børne- og Familieudvalget ønsker at prioritere den forebyggende indsats inden for spæd- og småbørnsgruppen, og indsatsen kan omfatte fornyet specialisering i gruppen af fagprofessionelle i Børn og Familie.

De særlige indsatser for denne målgruppe af børn kræver et tæt velorganiseret samarbejde. Der skal sikres en fælles udnyttelse af ressourcerne gennem tidlige og målrettede indsatser, og der skal tilbydes den nødvendige kompetenceudvikling til medarbejderne.

Det er Børne- og Familieudvalgets klare mål at sikre en rød tråd for barnet og forældrene, når der sker naturlige skift i eksempelvis institutions- og skolemiljøene. Børn og Familie skal bidrage med specialiseret viden, når det vurderes nødvendigt.

Det er samtidig et prioriteret mål for Børne- og Familieudvalget, at unge mennesker og deres familier får en helhedsorienteret hjælp; eksempelvis i overgangen fra Børn og Familie til Handicap og Psykiatri; en hjælp der er præget af forudsigelighed, og hvor der tilstræbes mest mulig trykthed.

Børn og Familie er karakteriseret ved høj specialiseret viden og kompetencerne skal naturligt indgå i samarbejdet med Dagtilbud og Undervisning og andre samarbejdspartnere i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Vi bor i *Naturens Rige*, og derfor er det åbenbart, at naturen danner ramme og inddrages som ressource i dagligdagen. Børne- og Familieudvalget ønsker derfor, at naturen inddrages i de samlede tilbud. Naturen er en kilde til læring, trivsel og udvikling.

For at sikre en implementering af Børne- og Familieudvalgets politik omfattes Børn og Familie af disse målsætninger:

6.1 Faglighed

- Kerneopgavernes faglige kvalitet skal styrkes gennem en målrettet metodisk indsats, og Børn og Familie skal på et reflekteret niveau arbejde med både evident viden, empirisk viden, teoretisk viden og praktisk erfaring.
- Vi bestræber os på at være en nysgerrig arbejdsplads, hvor vi søger ny viden og udvikler nye måder at løse opgaverne på og hvor vidensdeling er en selvfølge og en del af læringen.
- Vi er en arbejdsplads med fokus på handling, hvor der arbejdes efter klare mål for kompetenceudviklingen i organisationen.

6.2 Overgange og helhed

- Børn og Families særlige og specialiserede viden kan være af stor betydning ved overgange til et nyt tilbud eller en ny indsats, hvor der altid tilstræbes en stor grad af forudsigelighed og mest mulig tryghed. Børn og Familie samarbejder derfor med eksempelvis Beskæftigelse, Handicap og Psykiatri, Dagtilbud og Undervisning, Sundhed og Omsorg og regionale samarbejdspartnere.
- Børn og Familie har pligt til at samarbejde med andre professionelle, foruden børn, unge og deres forældre, så alle parter oplever helhed og sammenhæng i både tilbud og indsatser.

6.3 Aktive medborgere

- Vi anerkender forældrenes særlige ansvar og betydning for børnenes og de unges udvikling og trivsel, men betragter som udgangspunkt alle voksne omkring børnene som en ressource. Børn og Familie skal hjælpe og støtte børn og unge i deres nærmiljø og inddrage de ressourcer, der er til stede i familien, det private netværk og det professionelle netværk.
- Børn og Familie udarbejder en strategi for samarbejdet med de nære voksne.

6.4 Fællesskaber og trivsel

- Vi arbejder altid med og har fokus på at udvikle de fællesskaber, som børn og unge kan indgå i.
- Børn, der trives i fællesskaber, får et rigtig godt afsæt for deres voksenliv – uden (for mange) psykiske skrammer, som udelukkelse og isolation kan medføre. Voksne i familien, det private netværk og i det professionelle netværk er ansvarlige for at udvikle og støtte inkluderende fællesskaber for børn og unge.

6.5 Forebyggelse og sundhedsfremme

- Tilbud tilrettelægges, så der ydes en generel og individuel forebyggende og sundhedsfremmende indsats i form af eksempelvis forældreuddannelse til kommende forældre, specifikke sundhedsrettede indsatser knyttet til tandsundheden hos børn

- og unge, og den generelle sundhedsfremmende og forebyggende indsats i Sundhedsplejen, samt indsatser målrettet udsatte børn, unge og deres familier.
- Adgangen til hjælp skal synliggøres endnu mere. Det er vigtigt, at adgangen til alle ydelser er mest mulig tydelig for både borgere og professionelle.
  - Der skal etableres en særlig målrettet indsats mod de 0-6 årige. Ved tidlig indsats forstår vi, at der gribes ind så tidligt som muligt, når barnet lever under risikofyldte opvækstvilkår, eller barnet allerede er begyndt at vise symptomer på ugunstig udvikling.

6.6 Naturens Rige tænkes ind i kerneopgaverne

- *Naturens Rige* tænkes ind i enhver kerneopgave, hvor det er muligt.

Godkendt – Børne- og Familieudvalgets møde den 24. februar 2015